

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๑/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๑/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๘ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายบุญมา คำนิล ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก อำเภอกะชังร้อยเอ็ด ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลสิงห์โคก และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ และในวันเดียวกันศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคกหรือไม่ องค์กรคณะผู้พิพากษาโดยมติเสียงข้างมากเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา และไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันกระทำความผิด ผู้ร้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่คดี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ

จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ และความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกันอันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความ และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ แต่มาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ เป็นการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ถูกกล่าวหาว่าร้ายรอยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งถูกบัญญัติแยกไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงไม่อาจนำมาตรา ๗๔/๑ ดังกล่าวมาบังคับใช้ในคดีนี้ได้ สำหรับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไป ทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้อง

เป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕
วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัด
สิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้
เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔
มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

พิพากษายกคำร้อง.

นายอธิคม อินทุภูติ

นางพนมวรรณ ทองวิฑูโกมลย์

นายอำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

นายรังสรรค์ โรจน์ชีวิน

นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

นายธงชัย จันทร์วิรัช

นายสนิท ตระกูลพรายงาม

นายเสรี เพศประเสริฐ

นายสวัสดิ์ สุวัฒนนานนท์